

# De har lavet en fed jordhule på Gl. Holtegaard. Men **man savner noget vildskab**

## FED LER

★★★★☆☆

Til 10. januar 2021

Gl. Holtegaard, Attemosevej 170, 2840 Holte.

Åbent: Tirsdag-søndag kl. 12-17. Torsdag

kl. 12-20. Mandag lukket. Helligdage kl. 12-17

Af **Holger Dahl** [htda@berlingske.dk](mailto:htda@berlingske.dk)

**A**t lege med ler« var det mere forståelige og mundrette navn for de timer, der på skemaet i min barndoms folkeskole hed »formning«. (Dengang kunne ingen drømme om at kalde det »billedkunst«.)

»Formning« var sjovt for nogle få, men »at lege med ler« - det var sjovt for selv den mest umulige drøner på allerbageste række i klassen.

Der er en helt enkel taktil fryd ved leret. Det køligt formbare, det tunge glatte materiale og så naturligvis det faktum, at de frembragte produkter med lidt glasur efter en brænding kunne bruges som både fødselsdags- og julegaver til forældre og andre sagesløse voksne.

### Keramik og kunst

Denne barnlige fascination af lerets muligheder har optaget vestens kunstnere så længe, nogen kan huske, og især i de seneste 150 år, efter at de europæiske kunstnere stiftede bekendtskab med den japanske keramik. Både Niels Hansen Jacobsen, Theodor Philipsen og J.F. Willumsen kastede sig ud i lerets verden, ligesom senere koryfæer som Picasso, Matisse og vores egen Asger Jorn.

Siden røg keramikken lidt ud af kunstnerens fokus, men i de seneste 10-15 år har en veritabel revival været i gang, og det er som en del af denne langsomme bølge, at Gl. Holtegaard indtil januar 2021 nu præsenterer den meget appetitlige og ganske seværdige udstilling »FED LER«.

Udstillingens mål er at rette opmærksomheden på leret og keramikken som magiske redskaber. På forbindelsen mellem mennesket og urmaterier som jord, vand og ild og dermed også på selve frembringelsernes karakter af kultiske, ceremonielle redskaber: Offerkarret, amforæen, krukken, skålen og så videre.

Keramikens rituelle side bringes frem i bevidstheden, både i udvalget af værker og i hele udstillingens meget teatraliske iscenesættelse.

Hele Gl. Holtegaards sprøde senbarok er indvendigt blevet overhældt med jord for at sætte sindet i den rette sansende stemning. Man opfordres som besøgende til at stille skoene ved indgangen og i stedet iføre sig et par behagelige kanvastøfler, så man kan mærke jorden på gulvene - og det virker.

Det er naturligvis en gimmick, på samme måde som de tunge lillabrune draperier, der hænger i alle rum, men at ens sanser skærpes af den lille finte, kan ingen benægte.

Samtidig bliver luften i alle rummene tyk-



kere af det fine støv, der hvirvles op, og med den dramatiske lyssætning, den brune jord, de tunge gardiner og den tykke luft har man i turen gennem rummene en barok totaloplevelse som Gl. Holtegaards arkitekt, Lauritz de Thurah, uden tvivl ville have elsket.

Udstillingen er forsøgt tematisk kurateret med forskellige dedikerede rum: Det mytologiske, Krukke og krop, og Krukken som lærred og skulptur.

Opdelingen giver mening, men ender desværre også med at hæmme oplevelsen og læsningen af værkerne, fordi de dekorative og teatraliske opstillinger får karakter af rebus, hvor man mentalt skal sætte kryds i den rigtige lille firkant, mens man ser på værkerne.

Det er ærgerligt, for det, udstillingen mest af alt viser, er, at de gode krukker jo er alle tre ting på en gang: Kultiske objekter, kropslige, sansede former og naturligvis også både skulpturer og bund for billeddannelse.

Det ville have klædt udstillingen bedre at have blandet kortene og på den måde have

**Knud Oddes »Moon Jar« har månebagside og er et af udstillingens bedste stykker. Foto: David Stjernholm**

»De dekorative og teatraliske opstillinger får karakter af rebus, hvor man mentalt skal sætte kryds i den rigtige lille firkant, mens man ser på værkerne.«

appelleret endnu stærkere til hver enkelt besøgendes egne sanser og meddigtende evner.

### Mange fine ting

Det betyder naturligvis ikke, at der ikke er mange fine ting at kigge på: Cathrine Raben Davidsson imponerer med nogle uhyggelige maskerkrukker, der runger rugende i udstillingens første rum, hvor også Ursula Nistrups »Resonating Pillars« gør indtryk.

Hule, ekstruderede porcelænssøjler, der virker som arkæologiske fund fra en glemt kultur, og som raffineret er udstyret med et lydspor: Nistrup har optaget sine søjlers egenresonans, og den dybe susende lyd har noget både sært og velkendt over sig, der fungerer perfekt der i støvet og jorden.

Andre af udstillingens værker leger med lyd: Nour Fog viser nogle tynde skalagtige objekter, som knækkede æg eller bristede frø - og med en hjertelyds-lydkulisse, der er en smule banal, men som altså hamrer pointen om ler og liv ind hos selv de mest tungnemme.

Anna Samsøe laver med »Mundlam koral« et lydværk, den besøgende selv kan aktivere ved at dreje nogle magnetarme, der får møtrikker til at danse på indersiden af krukkerne med en forsigtig kling-klang-lyd. Sjovt nok, men også lidt tomt.

Så er der lidt flere vitaminer i de krukker, der går planken ud, enten som sære objekter eller bare som baggrund for kongenial bemaling.

Her vil jeg fremhæve Dan Stockholms »Vessel 29« med fingre i og Frederik Næblerøds »Lady Gloves« i den første kategori, mens en gammel ræv som Knud Odde med sin »Moon Jar« viser, hvordan sådan en bemalet krukke kan blive til et fantastisk suggestivt objekt uden at miste sin krukkehed.

Der er med andre ord nok at se på i jordhulen på Gl. Holtegaard. »En fed udstilling«, ville vi have sagt i min barndoms formningslokale.